

Verslag inspraakavond Te Werve Oost

Datum: 15 november 2022

Locatie: De Loods, Treubstraat 31

*Belangrijk: dit is een letterlijk verslag van de Inspraakavond. Niet alle vragen zijn tijdens deze avond uitgebreid beantwoord en wellicht algemeen beantwoord. Dit komt doordat er nog veel vragen zijn gesteld over onderwerpen die nog niet zijn uitgewerkt. Er zal uitgebreid worden ingegaan op inspraakreacties in de Nota van Inspraak.

1.	<p>Opening</p> <p>Gespreksleider Theo Dohle heet iedereen welkom en opent de bijeenkomst om 19.36 uur. Hij vertelt kort de historie van het project, waarbij in de laatste inloopavond reeds een beeld is geschetst van de vernieuwing.</p> <p>Tijdens de bijeenkomst richt men zich op de formele inspraak op de concept Nota van Uitgangspunten (NvU) van de gemeente Rijswijk. In deze nota worden op hoofdlijnen de vernieuwingsplannen vastgelegd. Zaken die naar aanleiding van de inspraakreacties wijzigen, hebben effect op de vervolgplannen. Daarom is het belangrijk dat de aanwezige bewoners reageren op de NvU. De komende weken kunnen belanghebbenden ook nog schriftelijk een inspraakreactie inleveren.</p> <p>De afgelopen periode zijn al reacties van bewoners binnengekomen, zij hebben ideeën aangeleverd, maar ook hun zorgen geuit. Er zal kort stilgestaan worden bij deze punten. Tijdens deze bijeenkomst komt niet aan de orde: het herhuisvestingsvraagstuk of de persoonlijke woonsituatie. Voor antwoorden op die vragen, kunnen bewoners terecht bij Rijswijk Wonen.</p>
2.	<p>Diverse presentaties: de presentatie van vanavond wordt morgen ook op de website geplaatst.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is een Nota van Uitgangspunten en hoe wordt deze toegepast in Te Werve Oost? Shriya Bisseswar, beleidsmedewerker ruimtelijke ordening van de gemeente Rijswijk geeft een toelichting. Bij alle grote gebiedsontwikkelingen in Rijswijk wordt een NvU gemaakt. Deze nota geeft duidelijkheid voor gemeente, bewoners en ontwikkelaar, binnen welke kaders het plan vorm kan krijgen. De bewoners worden nog in de gelegenheid gesteld om (schriftelijk) inspraak te leveren. • Presentatie Nota van Uitgangspunten Merel Bakker, stedenbouwkundige van BGSV is ingeschakeld om te helpen bij het ontwerp van het plan. Zij geeft een korte toelichting op de aanpak van het gebied. Na de oorlog zijn veel wijken gebouwd, welke nu sterk verouderd zijn. Corporaties komen voor de vraag te staan of zij deze complexen gaan vernieuwen of dat sloop/nieuwbouw aan de orde is. In het geval van Te Werve Oost heeft Rijswijk Wonen voor de laatste optie gekozen. • Samenvatting wat tot nu toe is opgehaald in participatie en wat zijn de vervolgstappen. Jelle Offringa, gemeentelijke stedenbouwkundige, vertelt welke zaken vanuit de participatiemomenten die zijn geweest, naar voren zijn gekomen. Het overzicht met aandachtspunten uit de participatie is opgenomen in de presentatie die vanaf morgen terug te vinden is op de website.
3.	<p>Vragenronde; de opmerkingen/vragen die tijdens deze bijeenkomst worden gesteld, worden niet gezien als formele inspraakreactie.</p>

Waarom moet er verdicht worden, terwijl Te Werve Oost al een hoogstedelijk gebied is? De doorgangen tussen de woningen zijn nauw, de gebouwen hoog en de woningen te klein. Spreker maakt zich zorgen over het leefklimaat en de wind die tussen de gebouwen door waait, maakt dat er alleen maar helmgras kan groeien.

Is het mogelijk om bij de terugvaloptie ergens anders de extra woningen te bouwen? Verder vraagt spreker aandacht voor een goede en veilige infrastructuur.

In het verleden was vaak verdunning aan de orde met de bouw van eengezinswoningen. Momenteel wordt gekozen voor verdichting, mede omdat er veel woningen nodig zijn. We kiezen hier voor een gedifferentieerde wijk, met voldoende sociale huurwoningen voor bewoners die in Te Werve Oost willen blijven wonen. Dat kan alleen als het totale aantal woningen groter wordt, tot maximaal 550. Het voorliggend plan gaat uit van het maximaal aantal woningen, in de uitwerking bepalen we hoeveel woningen daadwerkelijk gerealiseerd worden. Daarnaast willen we de wijk groener maken en wordt de auto uit het zicht geparkeerd. Dat alles leidt tot een set van uitgangspunten die hier voor u ligt.

De Churchilllaan is in de gemeentelijke hoogbouwvisie aangemerkt als zone waar extra verdicht kan worden en met deze NvU wordt daar invulling aan gegeven.

Wordt er gebouwd omdat anders de financiën niet rond komen?

De gemeente wil verdichten in de stad en zoekt naar plekken waar dat mogelijk is. De grote groengebieden in de stad worden nadrukkelijk behouden. Daar waar sloop/nieuwbouw aan de orde is, kan de mogelijkheid om te verdichten worden benut.

Wanneer er zo hoog wordt gebouwd, is het dan nog mogelijk om groen te realiseren?

Ja het is mogelijk om groen te realiseren. Naar de bezonning is gekeken in relatie tot de hoogte van de toekomstige gebouwen. Groen kan prima in de schaduw groeien en gedurende de dag komt er wel zon. Het windonderzoek moet nog uitgevoerd worden en wordt meegenomen in de uitwerking. De maximale bouwhoogte staat vast en groen in de wijk is als ambitie meegenomen in het plan.

Is er sprake van samenhang met andere plannen in de omgeving? In de terugvaloptie is sprake van een toegang tot de parkeergarage en een brug tot Te Werve Oost.

Spreker wijst erop dat het knooppunt druk wordt en momenteel is het al een ongelukkig punt.

De infrastructuur binnen het plan moet nog verder uitgewerkt worden. Spreker wordt aangeraden om over dit onderwerp een schriftelijke inspraakreactie te geven.

In de NvU wordt gesproken over het parkeren van de auto's uit het zicht. Op de Karel Doormanlaan staan bij de nieuwbouw alle auto's in het zicht. Waar moeten wij onze auto's neerzetten, als bewoners van de blokken die behouden blijven? Spreker wil niet in de parkeergarage parkeren.

In de uitwerking van het plan moeten voldoende parkeerplaatsen op straat meegenomen worden.

De GGD-locatie staat op de nominatie voor sloop en er wordt maximaal zevenhoog teruggebouwd. Bewoners uit de wijk hebben hard gestreden voor deze maximale bouwhoogte en dan zou in het plan van Te Werve Oost 14 hoog worden gebouwd! Hier zijn bewoners op tegen, mede vanwege de schaduwval.

BGSV benadrukt dat nog geen sprake is van een vastgesteld plan. Bij de planvorming is gekeken naar de overzijde van de Churchilllaan waar ook hoger is gebouwd. Die bebouwing is als referentie gebruikt en de gemeente heeft de ambitie uitgesproken om van die laan een echte stadsstraat te maken.

Waar kunnen we parkeren als de hele wijk een parkeergaragezone wordt? Is de bereikbaarheid voor de nood- en hulpdiensten gegarandeerd, als sprake is van het afsluiten van straten voor autoverkeer? Hoe komen mindervaliden en senioren dan bij hun woning?

BGSV: ambitie in het plan is een wijk voor iedereen, dus ook voor mindervaliden en senioren. Binnen het plan moet dat dus goed geregeld zijn.

De bereikbaarheid voor de nood- en hulpdiensten wordt meegenomen in de ontwikkeling van het stedenbouwkundig plan. Zij zijn ook betrokken bij de planontwikkeling. Wanneer sprake is van een autovrije straat, dan wordt er altijd een doorgang gemaakt voor de nood- en hulpdiensten.

Op de Idenburglaan is het in de avond al heel druk met parkeren. De bewoners van de Generaal Berendschotlaan komen bij ons parkeren. Hoe kan dit opgelost worden?

Voorliggend plan wordt gekoppeld aan het parkeren en de parkeernorm. Parkeren zal opgelost worden in de parkeergarages en de achterterreinen. Nieuwe bewoners krijgen geen parkeervergunning op straat.

Waar moeten onze bezoekers parkeren? Zeker als er een feestje is, dan is er geen plek voor de gasten. Wat als iemand slecht ter been is, dan kan men niet voor de deur parkeren.

In het plan zal voldoende bezoekersparkeren gerealiseerd worden. Het is mogelijk om iemand voor de deur af te zetten. Ook kan afgesproken worden dat iemand tijdelijk in de parkeergarage mag staan, wanneer die slecht ter been is. Soms kan het voorkomen dat een bezoeker wat verder weg moet parkeren.

Is het vanuit de gemeente al mogelijk om bestuurlijke punten te destilleren uit de NvU? Er wordt over een wensenlijstje gesproken, maar wat kan er nu al vastgelegd worden; parkeergarage onder de woontorens of parkeren voor de deur voor mindervaliden?

De NvU bevat alle kaders die van belang zijn om een goed plan te maken. Belanghebbenden kunnen via inspraak aangeven welke aandachtspunten zij belangrijk vinden. Iedereen heeft te maken met parkeren en bereikbaarheid, dus dit aandachtspunt moet goed worden meegenomen in de verdere planvorming.

Zal de toegang van de woontorens via de Churchillaan lopen en niet via de Karel Doormanlaan?

Het is de bedoeling dat de auto's vanaf de Churchillaan naar de parkeergarage rijden. Dat ontlast de wijk van doorgaand autoverkeer. In de planuitwerking komt de infrastructuur verder aan de orde.

Hoe wordt de nieuwe hoogbouw aan de Churchillaan precies gepositioneerd?

De hoogbouw zal meer richting de Karel Doormanlaan worden geplaatst.

Een bewoner suggereert om het parkeren in de Karel Doormanlaan te continueren met parkeervakken voor de deur. Waar moeten de bewoners parkeren van de blokken die blijven staan? Spreker kan nu voor de deur parkeren en vreest dat hij ver moet sjouwen met zware boodschappen als dat niet meer mogelijk is.

In het ontwerp zal straks precies worden aangegeven waar het parkeren in de wijk wordt gesitueerd. De bewoners aan de Karel Doormanlaan kunnen parkeren aan de achterkant en zo hun boodschappen naar huis dragen.

Wordt er nagedacht over de energievoorzieningen, aangezien de woningen van het gas af moeten. Wat is de visie op zonnepanelen, gezien de problemen op het stroomnet?

In dit stadium is nog niets bekend over de stroomvoorziening. In gesprekken met de nutsbedrijven zal een passende oplossing worden gevonden.

Hoe wordt onderscheid gemaakt tussen de bewoners die een plaats in de parkeergarage krijgen, de privé parkeerplaatsen en de openbare parkeerplaatsen? Hoe wordt bepaald wie wel en niet een vergunning krijgt?

Uitgangspunt in de NvU is dat de zittende bewoners geen overlast ondervinden van de nieuwe bewoners, vandaar dat richting de parkeergarage een nieuwe aansluiting vanuit de Churchilllaan wordt voorgesteld. Verkeer van bewoners in de woontorens mogen niet door de bestaande straten rijden en hetzelfde geldt voor parkeren. De bewoners van de nieuwbouwblokken moeten in de parkeergarage parkeren of op eigen terrein. Hierover worden afspraken gemaakt met de nieuwe bewoners, zij krijgen geen parkeervergunning. Voor bezoekers worden parkeerplaatsen in de openbare ruimte aangelegd.

Graag een toelichting op het proces van de planschade als het bestemmingsplan is vastgesteld. Hoe kan een bewoner planschade indienen op het moment dat hij nadeel ondervindt van voorliggend plan?

Tegen de tijd dat het bestemmingsplan of het omgevingsplan gereed is, wordt gekeken of er eigenaren zijn die schade leiden. Die kan een procedure starten om hiervoor gecompenseerd te worden. Wanneer men hierover meer informatie wenst, kan contact worden opgenomen met de gemeente.

In de Karel Doormanlaan is veel sprake van wortelopdruk, met gevaarlijke situaties tot gevolg. De bomen zijn te groot voor de woonwijk. Wat gaat er met deze bomen gebeuren?

Voor de wijk is een plan om dezelfde aanpak als in de Karel Doormanlaan west toe te passen. Gekeken wordt of een deel van de grote bomen behouden kan blijven en daarnaast wordt gestreefd naar een mix van verschillende typen nieuwe bomen.

Een bewoonster vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van de wijk vanaf de A4. Kortom is er rekening gehouden met de bereikbaarheid van heel Te Werve?

Bij alle gebiedsontwikkelingen wordt de ontsluiting via de hoofdwegen onderzocht. Daarbij wordt ook gekeken naar verbetering van de doorstroming en met name op de kruispunten. Helaas kunnen niet alle verkeersproblemen opgelost worden, maar er mag geen sprake zijn van een verslechtering. Wat ook helpt is dat we de wijk aantrekkelijker maken om eerder de fiets te pakken of te voet gaan, en daarmee het autogebruik terugdringen.

Het feit dat er 200 extra gezinnen bij komen, betekent extra verkeersoverlast op de Burgemeester Elsenlaan.

Binnen de mobiliteitsvisie van de gemeente wordt gekeken naar de grote kruispunten. Zo ook de kruising Churchilllaan – Burgemeester Elsenlaan. Er worden modellen gemaakt om te kijken of het kruispunt de toekomstige verkeersstroom aan kan. Voor de kruising met de Karel Doormanlaan is dat mogelijk niet het geval en daarom wordt een extra aansluiting gemaakt op de Churchilllaan.

Vanuit Den Haag rijdt ook veel verkeer door de wijk, vooral tijdens de spits. Het wordt steeds voller in de wijk. Is het mogelijk om bijvoorbeeld de wegen te verbreden?

Bij verbreden van de wegen speelt de verkeersveiligheid een rol. Ook kan het effect op de luchtkwaliteit negatief zijn. Het is wel duidelijk dat gezocht moet worden naar een passende oplossing.

Juist als de doorstroming wordt verbeterd, gaan meer mensen gebruikmaken van deze wegen! Zolang de bereikbaarheid voor de bewoners in de wijk goed blijft, graag het verkeer tot het minimum beperken.

	<p><i>Binnen de wijk wordt snel gereden en het is de vraag of een knip in de Karel Doormanlaan de snelheid er echt uit haalt. Is onderzocht of de Karel Doormanlaan als doorgaande weg wordt gebruikt? Zo ja, dan graag passende maatregelen treffen om de snelheid te verlagen.</i></p> <p><i>In het Kesslerpark worden woningen gebouwd en ook in de wijk Te Werve Oost. Wordt rekening gehouden met de bouw in het Kesslerpark, met als gevolg een toename in het verkeer?</i> Er wordt een verkeersmodel gemaakt, waar alle grote woningbouwopgaven in worden meegenomen. Zo wordt inzichtelijk gemaakt waar de infrastructurele knelpunten ontstaan.</p> <p><i>Gaat de kwestie rond stikstof tot problemen of vertraging leiden?</i> In december volgt nieuwe wetgeving rond de stikstof en dan kunnen berekeningen gedaan worden met betrekking tot voorliggend project.</p> <p><i>Een bewoonster is voor groen in de wijk, maar het onderhoud is dan zeker een aandachtspunt. De gemeente dient hier geld voor te reserveren.</i> De plannen worden besproken met de afdeling groenbeheer van de gemeente en participatie van bewoners ten aanzien van het groenonderhoud is ook mogelijk.</p>
4.	<p>Start inspraakdeel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reacties vanwege AVG verborgen
5.	<p>Afsluiting De bijeenkomst wordt om 21.05 gesloten.</p>